
Hoe wegen u en uw deelnemers het heden en de toekomst?

Jorgo Goossens (*Tilburg University, APG, Netspar*)

Marieke Knoef (*Leiden University, Netspar*)

Eduard Ponds (*Tilburg University, APG, Netspar*)

NAM 14 mei 2019

Passend product voor uw deelnemer

■ Kernvraag:

- Is uw bestaande set van keuzes toereikend voor uw deelnemer en kunt u hen ondersteunen in hun “juiste” keuze?

■ Antwoorden:

1. Leer uw deelnemers kennen:

- Hoe weegt uw deelnemer het heden en de toekomst?

2. Gebruik inzichten uit de gedragseconomie

- Om deelnemer te ondersteunen
→ Focus: Tijdsvoorkeur en kortzichtigheid

Twée vragen om tijdspreferenties te meten

1. Vul hieronder een geldbedrag ($X1$) in, zodat optie B even aantrekkelijk voor u is als optie A:
 - A. Ontvang €800 nu
 - B. Ontvang € $X1$ volgend jaar

2. Vul hieronder een geldbedrag ($X2$) in, zodat optie B even aantrekkelijk voor u is als optie A:
 - A. Ontvang €800 nu
 - B. Ontvang € $X2$ over 10 jaar

Wat zijn uw tijdspreferenties?

- Ga naar www.nam2019.pwall.nl
 - Antwoorden zijn anoniem
- Indien geen bezwaar:
 - Registreer uw **leeftijd**, **geslacht** en **organisatie**
 - Laat anders blanco
- Twee vragen:
 - Vul **bedrag X1** in
 - We wachten op alle responses en gaan dan naar volgende slide
 - Vul **bedrag X2** in
 - Komen zo terug op uw antwoorden

Voorbeeld “Nobelprijs” Winnaar Economie 2017

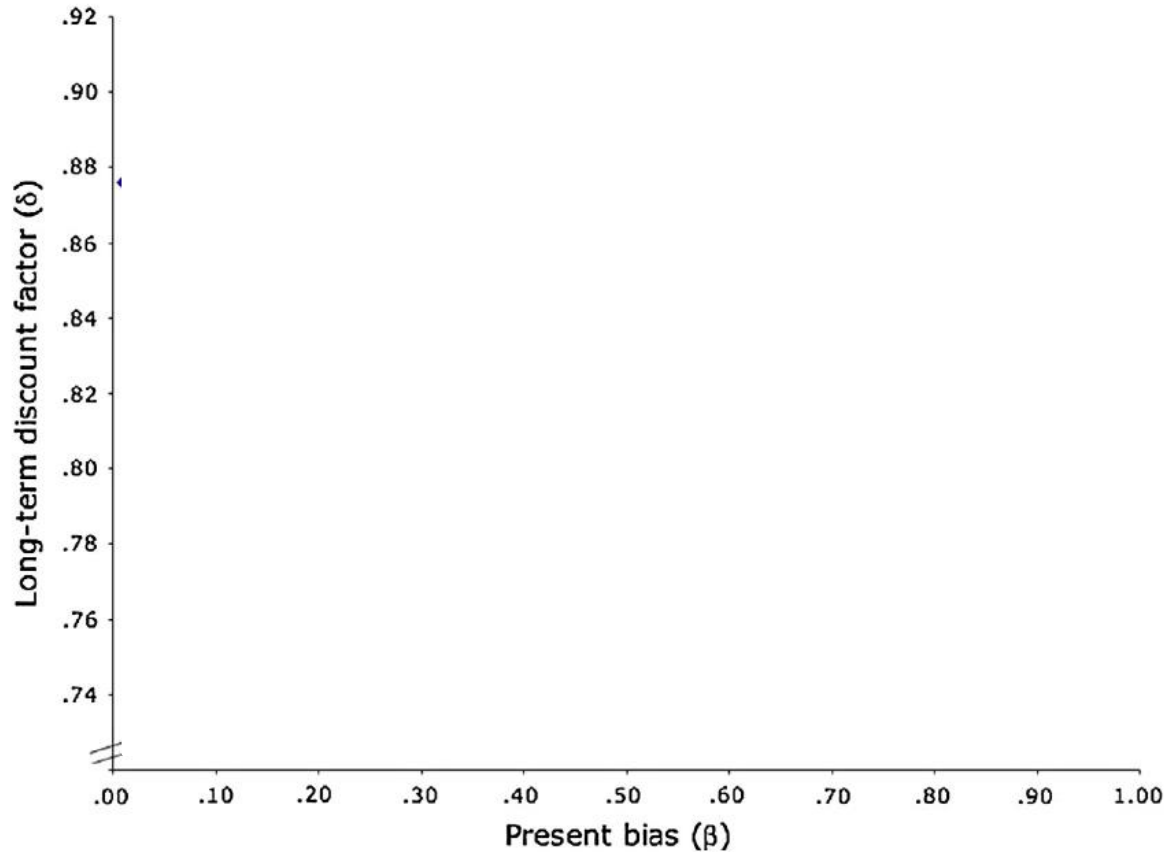
(A) Kies:	(A.1) Eén koekje vandaag
	(A.2) Twee koekjes morgen
(B) Kies:	(B.1) Eén koekje over 50 dagen
	(B.2) Twee koekjes over 51 dagen

- (bijna) Iedereen kiest (A.1) en (B.2): **kortzichtigheid**
 - Keuze is tijdsinconsistent
- Rationeel individu kiest altijd (A.1) en (B.1), of (A.2) en (B.2)
 - Keuze is tijdsconsistent: *homo economicus*

Tijdsvoorkeur δ en kortzichtigheid β

$$\delta = \left(\frac{X_1}{X_2} \right)^{1/9}$$

$$\beta = \frac{800}{\delta * X_1}$$

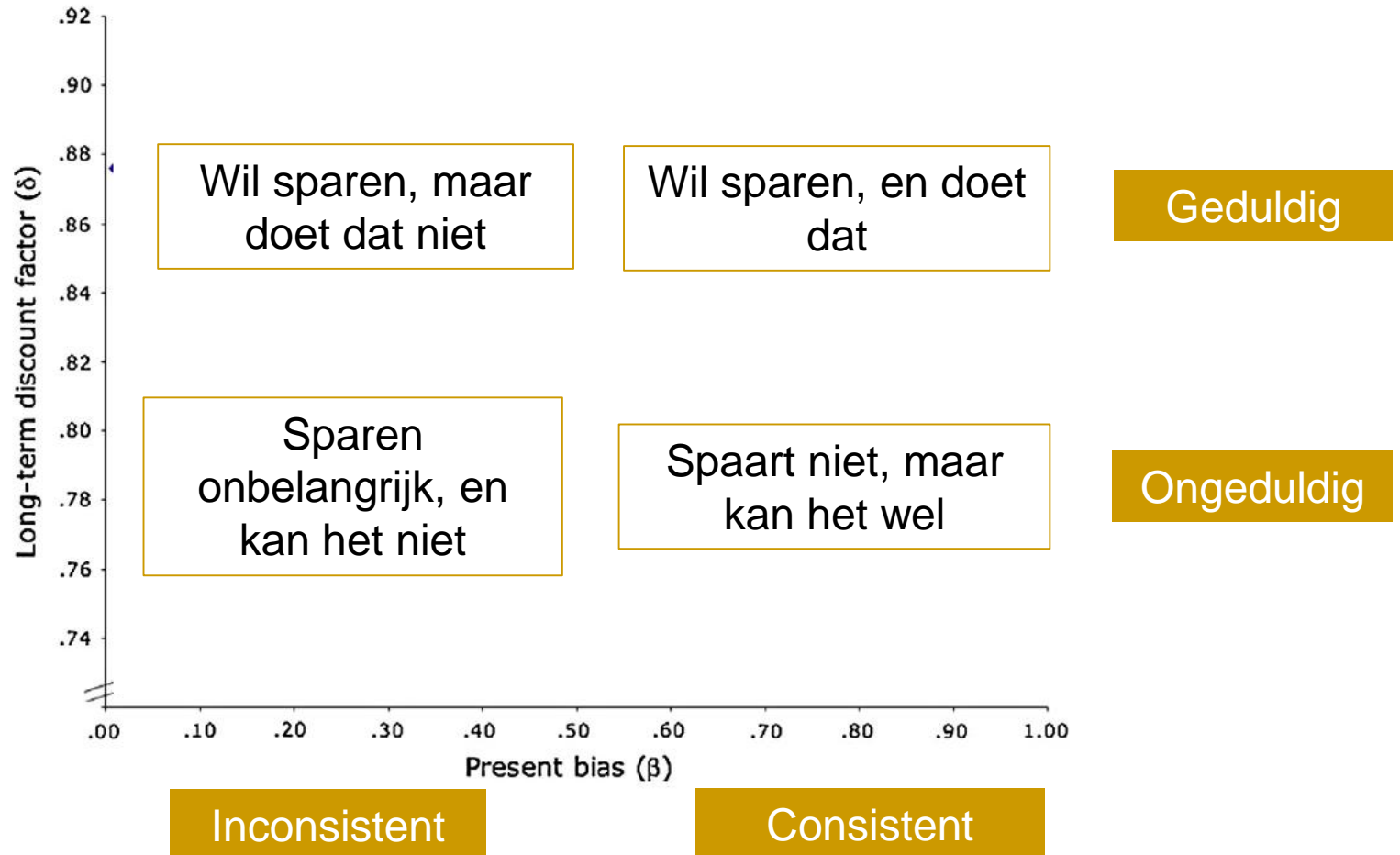
Geduldig

Ongeduldig

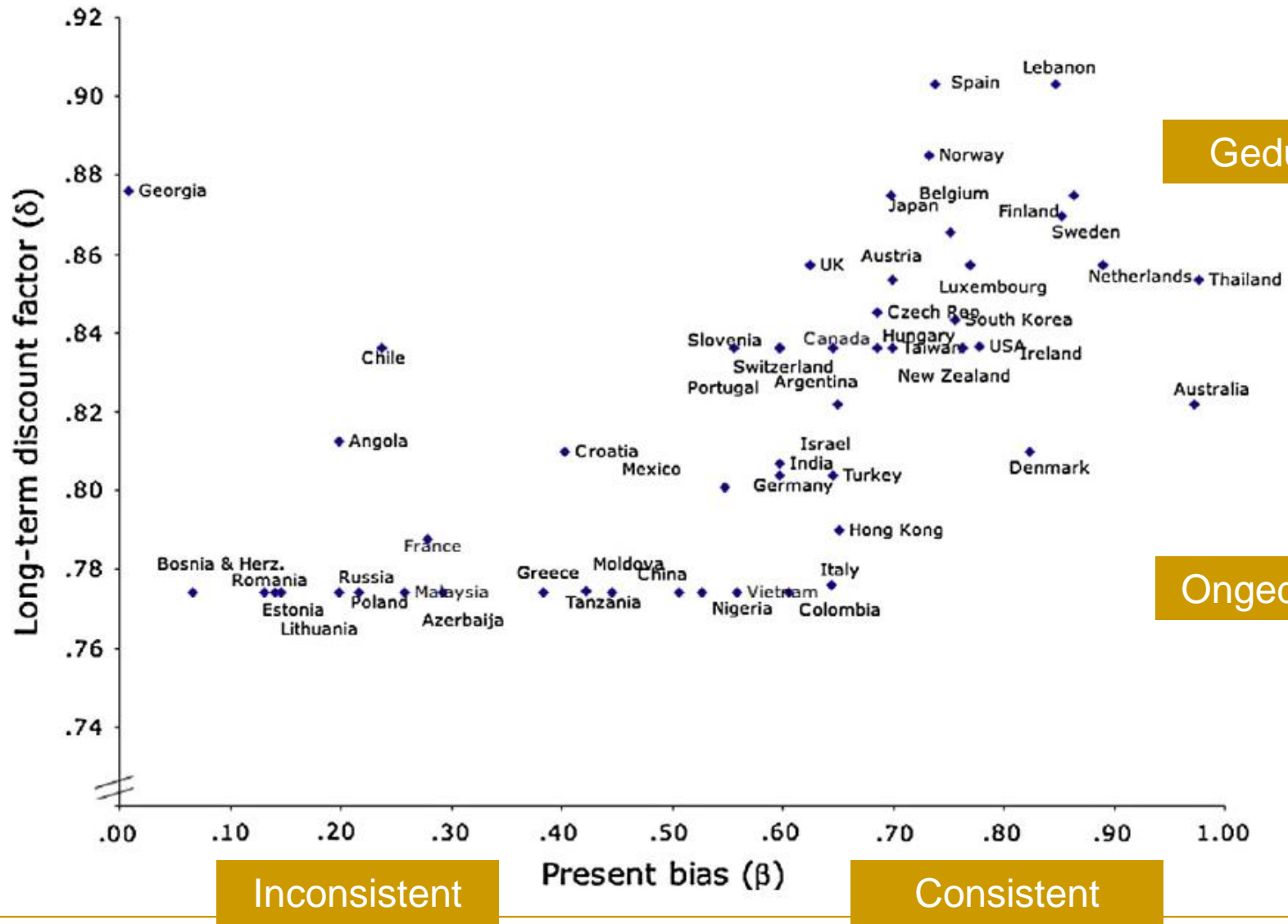
Inconsistent

Consistent

Mogelijke classificatie individuen

Gemiddelde NL-er gedisciplineerd

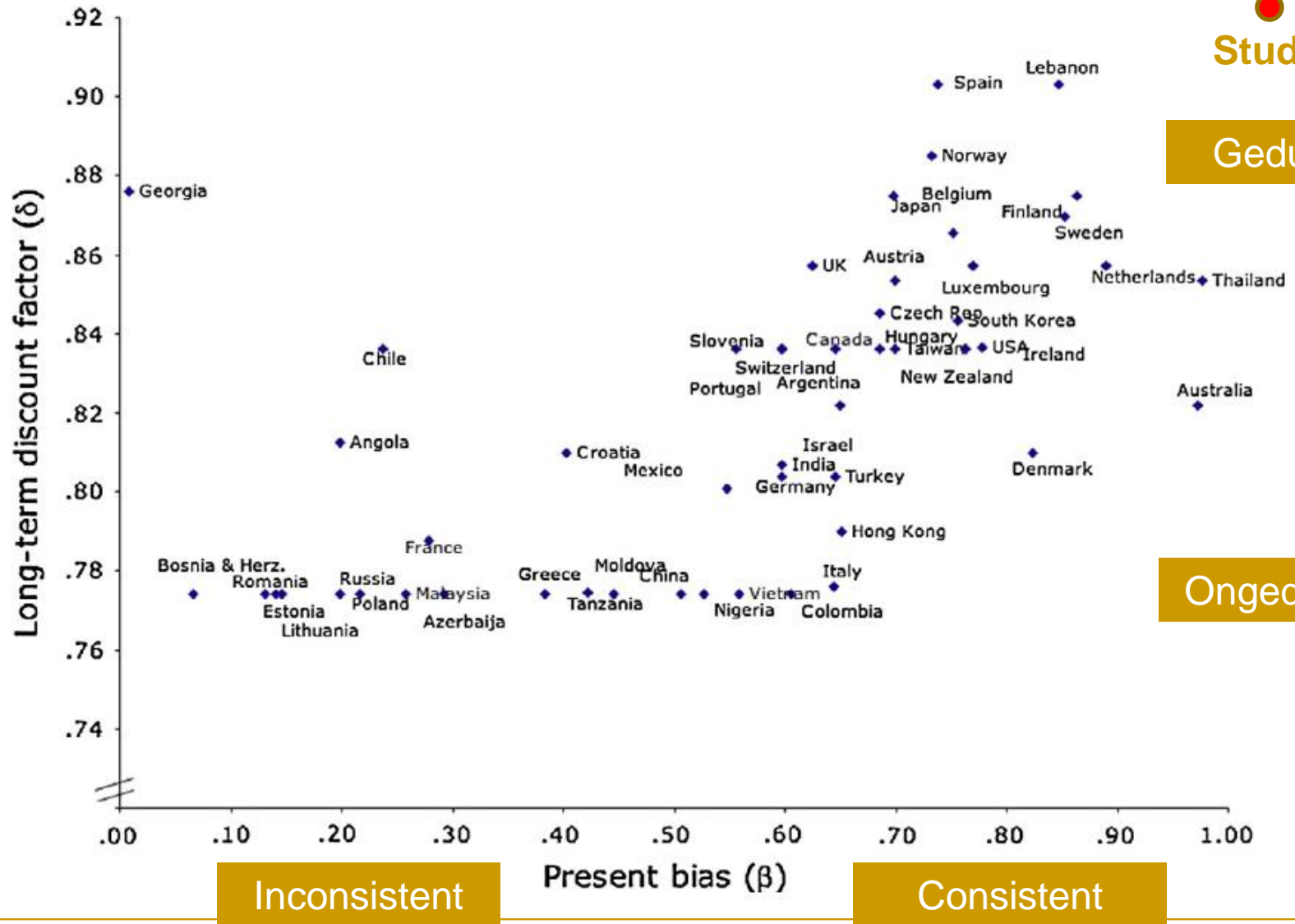

Pensioenprofessionals (PP) en Studenten Eco.

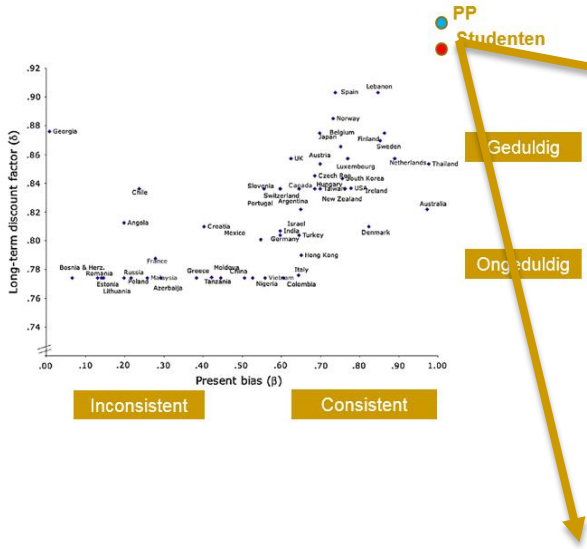
● PP
● Studenten

Geduldig

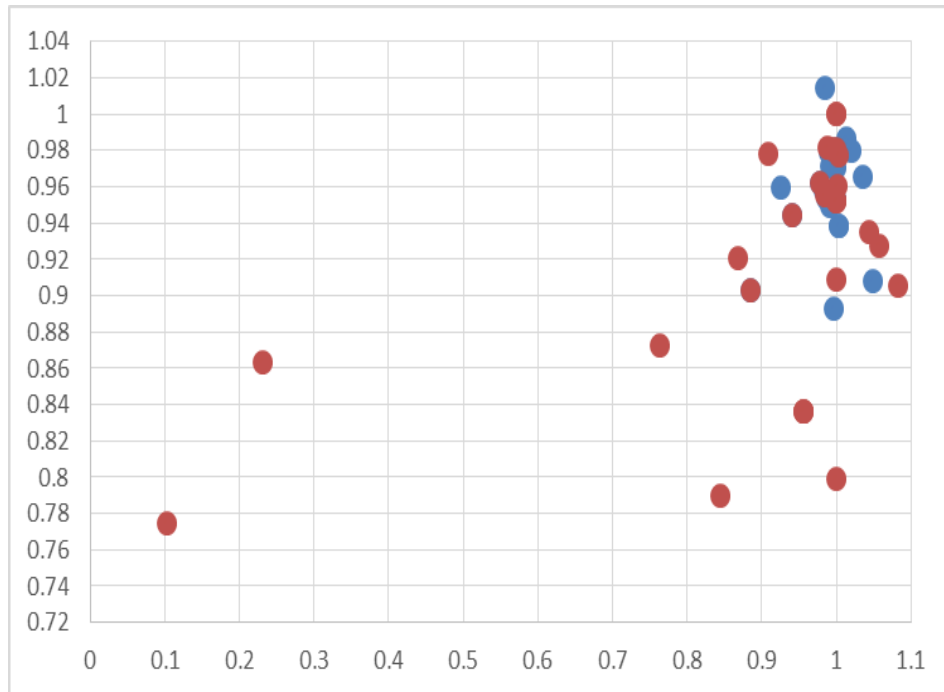
Ongeduldig

Maar, heterogeniteit binnen PP en Studenten

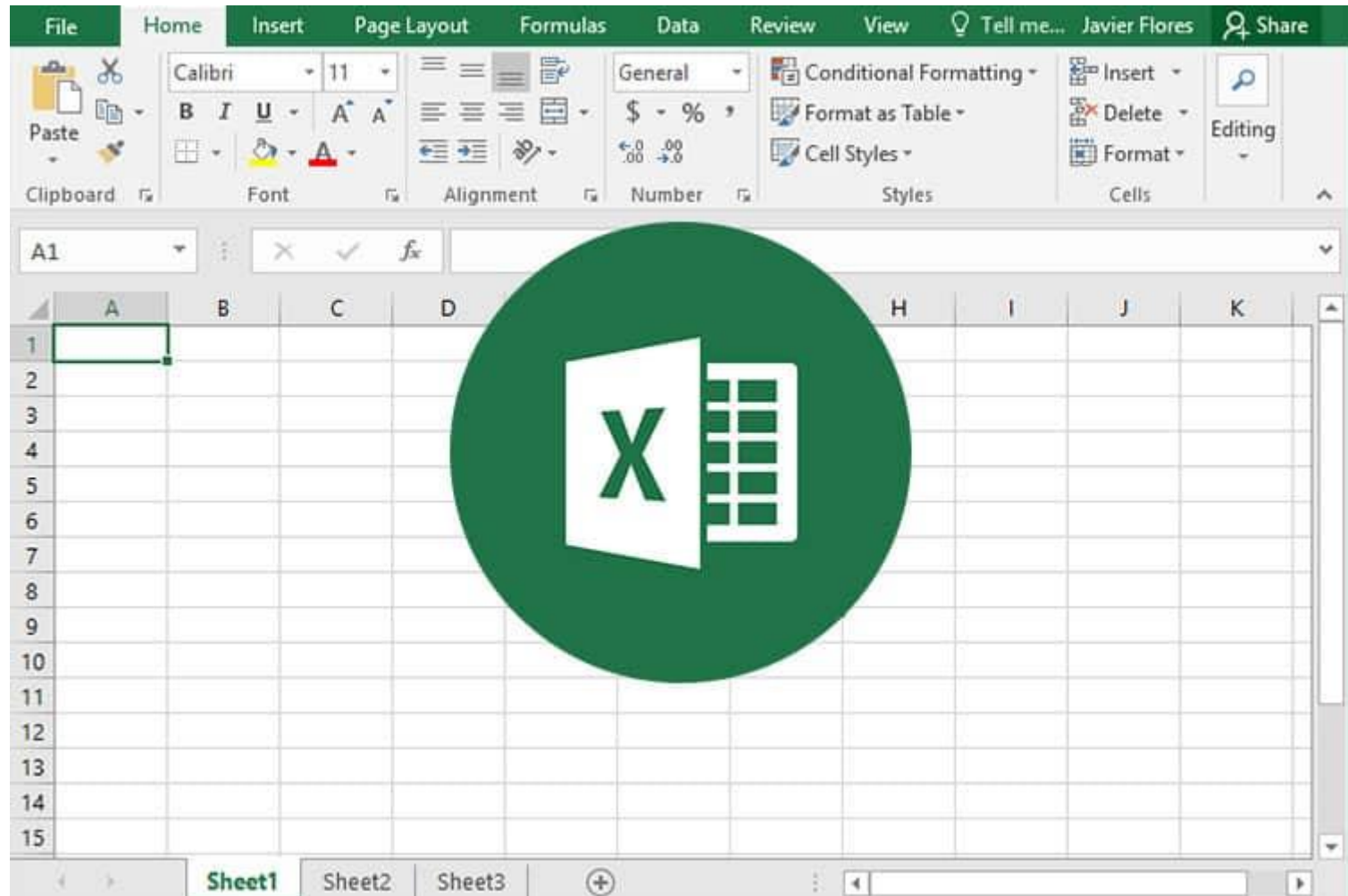
β	δ	R1	R10
0.95	0.93	40.39%	9.04%

Inconsistent

Consistent

Waar passen jullie?

Factoren die ook meespelen

■ **Inkomen:**

- €800 weegt anders voor individuele deelnemers

■ **Risicohouding:**

- Deelnemer risico avers of risico zoekend?

■ **Wegen van kansen:**

- Overschatten kleine kans, onderschatten grotere kans

→ **Nieuw terrein:** *Verschuiven grens academische kennis.*

Implicaties pensioenen, vraag 1: Wat denkt u?

- **Breakout session:**

- In een paar groepjes
- Kort overleg

1. **Bij welke keuzes in het pensioendomein spelen tijdspreferenties een rol?**

- Open weer **www.nam2019.pwall.nl**

- Elk lid van uw groep kan 1 antwoord insturen
- Bondig antwoord

Vraag 1: Wat wij denken

- Hoog-laag uitbetalingen
 - Lopend onderzoek (met levensloopmodel)
- Lumpsum keuze
- Verbeterde premiereregeling
- Vervroegd pensioen
- Premie-vakantie
- Integratie pensioen en wonen bij pensioenopbouw
- Pensioenopbouw zzp'ers

Implicaties pensioenen, vraag 2: Wat denkt u?

- **Breakout session:**

- In een paar groepjes
- Kort overleg

2. Hoe kunnen we kennis over tijdspreferenties gebruiken in de praktijk? (Wat kunt u ermee...)

- Open weer www.nam2019.pwall.nl

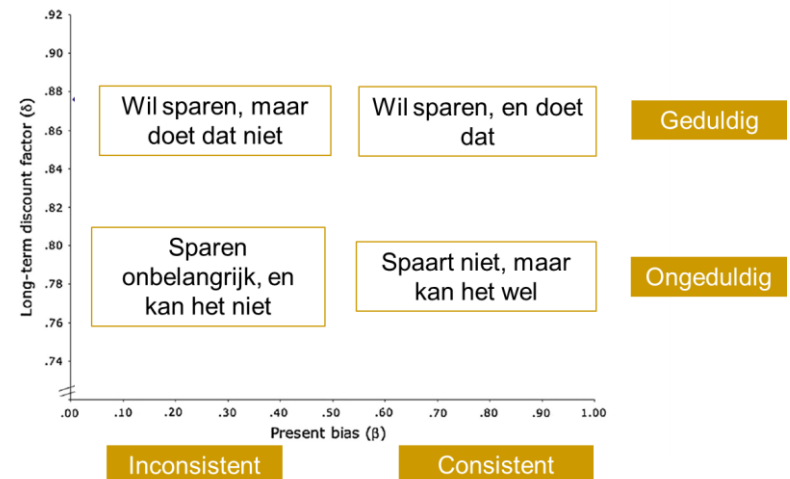
- Elk lid van uw groep kan 1 antwoord insturen
- Bondig antwoord

Vraag 2: Wat wij denken → Keuzearchitectuur

- Deelnemer leren kennen
- Keuzes en flexibiliteit afhankelijk van 4 kwadranten
 - Linksboven: nudge/verplichting
 - Rechtsboven: keuzevrijheid kunnen ze aan
 - Onderin: lumpsum, vroeg pensioen past bij voorkeuren

■ Differentiatie naar voorkeuren?

■ Beleid voor ZZPers?

Key takeaways

1. Hoe ziet uw deelnemer eruit?
 - Eenvoudig tijdspreferenties uitvragen: leer deelnemer beter kennen
2. Gegeven het karakter van uw deelnemer, kunt u de keuzes van uw deelnemer beter begrijpen en waarom maken ze die keuze?
 - Is huidige geboden flexibiliteit toereikend?
 - Effect (over)waardering van het heden in relatie tot keuzevrijheid
3. Keuzevrijheid kan beter aangeboden worden: passend aantrekkelijk product
 - Wat is optimale pakket: uniforme default, gedifferentieerde default of maatwerk?
4. Afhankelijk van karakter deelnemer, keuzes aanbieden
 - Geeft u elke deelnemer dezelfde flexibiliteit? → 4 kwadranten